

**21 februari 2021, eerste zondag van de veertigdagentijd, jaar B**

**Eerste lezing: Genesis 9,8-15**

**Tweede lezing: 1 Petrus 3,18-22**

**Evangelielezing: Marcus 1, 12-15**

### Homilie

Lieve mensen,

Contracten, mondelinge afspraken, duidelijke overeenkomsten en deals onder de tafel: veel mensen zoeken in onze tijd naar zekerheid en proberen die te vinden door allerlei mondelinge en schriftelijke afspraken. Liefst vastgelegd in contracten, wetten, testamenten, en andere zwart-op-wit documenten.

Afspraken geven echter niet altijd de gewenste zekerheid. Kijk naar de deals die door de EU gesloten zijn over vaccins. Ondanks de gemaakte akkoorden halen sommige landen ons links en rechts in, door meer geld te bieden, of door sneller deals te sluiten. Ook de inhoud van flesjes vaccin kan plotseling instanties weer doen gaan twifelen over de inhoud en zekerheid van een afspraak, die eerder een uitgemaakte zaak leek te zijn.

In de Bijbel gaat het ook over afspraken, en misschien zou je ze zelfs contracten kunnen noemen. In Bijbelse taal zou je ze echter beter *verbonden* kunnen noemen. Een verbond is iets dat verbindt, en in de Bijbel staan verbonden tussen God en mensen centraal. God sloot verbonden met Noach, met Abraham, met Mozes... Het eerste deel van de Bijbel wordt wel Oude (of Eerste) Testament genoemd, en het Oude Testament is eigenlijk het Oude Verbond. Het was dan nog een verbond tussen God en Israël alleen. Het hield in: als de Israëlieten zich aan Gods regels zouden houden, zoals de Tien Geboden, dan zou God Israël voorspoedig en gelukkig laten zijn. Het contract tussen God en Israël.

In de lezing in Genesis sloot God een verbond met Noach en zijn familie. Zij waren een positieve uitzondering in een wereld die geheel van God los leek te zijn. Bij Noach voor het eerst wordt ook voor het eerst in de Bijbel dat betekenisvolle woord 'verbond' gebruikt. De oude wereld ging door een watervloed verloren, zo lezen we, en Noach en zijn familie werden in de ark gered. God wilde een heel nieuw begin maken, middels een verbond dat Hij met Noach sloot. Maar bovendien liet God de mensen niet los die bij die vloed omkwamen. Jezus gaf ze nog een kans, zelfs in het dodenrijk, zo lezen we in de epistellezing voor deze zondag uit 1 Petrus. Dat is zeer bijzonder! God laat zijn mensen niet los, geeft ze weer een nieuwe kans.

Die nieuwe kans is eigenlijk een Nieuw Mens: Jezus. Met Hem is een heel nieuw hoofdstuk aangebroken in de relatie tussen God en mensen. Een nieuw verbond, een Nieuw Testament, een nieuw contract om het maar zo te zeggen. Het eerste liep spaak. God zorgde wel voor de mensen, maar de mensen vergaten Hem telkens weer. Ook Bijbelse personen die van goede wil waren, zoals de bekende koningen David en Salomo, konden de weelde van hun macht niet dragen en konden God vergeten in hun dagelijks handelen. Maar God had het voorzien. Hij kende zijn pappenheimers. Hij wist dat de mensen altijd weer verloren zouden lopen. Daarom zond Hij Jezus naar de wereld. Voor iets geheel nieuws: het Koninkrijk van God (dat lezen we in de evangelielezing van vandaag, uit Marcus). Dit keer ging het niet meer alleen om Israël, maar om heel de wereld. Dit keer kwam Jezus met een nieuwe boodschap.

Op het eerste gezicht leek die boodschap niet zo heel veel anders dan voorheen: het ging nog steeds om naastenliefde, en liefde voor God. Maar toch was er iets veranderd: het geloof was meer dan voorheen iets dat heel je leven doordrenkte. Het ging niet meer alleen om religieuze plichten, maar om heel het hart van een mens. Het beeld van dat 'doordrenken' vinden we in het doopsel. Weliswaar dopen we meestal in onze tijd met maar een paar druppels water: het is toch symbool voor iets veel verdergaands: het dopen staat voor heel je leven laten doorstromen met het Water des Levens: de Heilige Geest in je hart.

Maar we zijn nu zo'n 2000 jaar verder en we moeten toch eens de balans opmaken. Wat is er terecht gekomen van dat mooie Koninkrijk? We hoeven niet al te negatief doen, want het christendom heeft wel degelijk veel goede dingen gebracht in de afgelopen millennia. Vanuit christelijke naastenliefde zijn scholen en gasthuizen gebouwd, kloosters opgericht die geestelijke kennis verzamelden en een vrijplaats en rustpunt waren voor veel mensen; mensen werden van bijgeloof verlost en kregen door hun geloof een bron van zekerheid in hun leven, en zo kan ik nog wel even doorgaan. Ook in onze tijd zetten mensen zich, door Christus geïnspireerd, in voor mensen die hulp nodig hebben.

Maar we blijven vaak toch met vraagtekens zitten. Want die andere kant is er ook. Nog steeds kunnen wij het gevoel hebben dat wat wij doen als christenen maar een soort lapwerk, *patchwork* is. De Nederlandse evangeliste Corrie ten Boom vergeleek het menselijk leven met een borduurwerk: aan de voorkant zie je een mooi patroon, maar aan de achterkant zie je alle verbindingsdraden. Zij zei dat wij vaak alleen de achterkant zien, maar God ziet de prachtige voorkant, die wij later in de hemel ook mogen zien. Je zou ook het beeld kunnen gebruiken van een Amerikaanse *quilt*, zo'n deken die gemaakt is van allerhande mooie kleine lappen, die erg van elkaar verschillen, maar met elkaar een prachtig patroon opleveren.

God heeft voorzien dat wij in onze liefde voor Hem en de naaste een pad bewandelen dat niet zozeer op een rechte lijn lijkt, als op een stippellijn. Het doopsel staat wel voor een radicaal nieuw leven, maar we lezen in de epistellezing van vandaag, in 1 Petrus, dat het doopsel niet een overmoedige verklaring van onze kant is. Nee, zegt de apostel Petrus, het is een gebed om een goed geweten. Het doopsel werd van oudsher gezien als de bezegeling van het Nieuwe Verbond (het nieuwe contract, om het nog maar eens modern te zeggen). Het is zeer bemoedigend om te zien dat dat nieuwe leven dat God van ons vraagt, ons niet overvraagt. Nee, geloven is één groot gebed, waarin God in ons wil aanvullen wat ons ontbreekt.

*Dominee Marcel Pool*